

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με κοινή δράση που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία προβλέπει μέτρα προοριζόμενα να υποστηρίξουν την υποδοχή και τον εκούσιο επαναπατρισμό προσφύγων, ακουσίως μετακινηθέντων και αιτούντων άσυλο

(1999/C 37/04)

COM(1998) 733 τελικό — 98/0357(CNS)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 13 Ιανουαρίου 1999)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και κυρίως το άρθρο Κ.3, παράγραφος 2, στοιχείο β), και το άρθρο Κ.8, παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

την γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας:

- (1) ότι, σύμφωνα με το άρθρο Κ.1 της συνθήκης, τα κράτη μέλη θεωρούν την πολιτική ασύλου ως θέμα κοινού ενδιαφέροντος·
- (2) ότι, σύμφωνα με την κοινή ανθρωπιστική παράδοση των κρατών μελών και σύμφωνα με τη Σύμβαση της 28ης Ιουλίου 1951 για το Νομικό Καθεστώς των Προσφύγων, που τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, είναι σημαντικό να παρασχεθεί στους πρόσφυγες η δέουσα προστασία·
- (3) ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών της 4ης Νοεμβρίου 1950·
- (4) ότι είναι απαραίτητο να εξασφαλισθούν οι κατάλληλοι όροι υποδοχής για τους αιτούντες άσυλο και να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε διαδικασίες ασύλου αμερόληπτες και αποτελεσματικές, με σκοπό να προστατευθούν τα δικαιώματα των προσφύγων·
- (5) ότι είναι απαραίτητο να χορηγηθεί συγκεκριμένη βοήθεια για να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που να επιτρέπουν στους πρόσφυγες, στους ακουσίως μετακινηθέντες και στους αιτούντες άσυλο οι οποίοι το επιθυμούν να εγκαταλείψουν το έδαφος των κρατών μελών και να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους·
- (6) ότι είναι σκόπιμο να προβλεφθεί χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό των κοινοτήτων για τα μέτρα που θεσπίζονται βάσει της παρούσας κοινής δράσης·

- (7) ότι η θέσπιση κοινής δράσης που αφορά την υποδοχή των αιτούντων άσυλο και των ακουσίως μετακινηθέντων και τον εκούσιο επαναπατρισμό των αιτούντων άσυλο, των ακουσίως μετακινηθέντων και των προσφύγων θα διευκολύνει την κατανομή των ευθυνών των κρατών μελών,

ΘΕΣΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

*Άρθρο 1***Αρχές και στόχοι των μέτρων**

1. Η Ένωση λαμβάνει μέτρα προοριζόμενα να υποστηρίξουν συγκεκριμένα την υποδοχή αιτούντων άσυλο και ακουσίως μετακινηθέντων και τον εκούσιο επαναπατρισμό προσφύγων, ακουσίως μετακινηθέντων και αιτούντων άσυλο που πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση χρηματικής ενίσχυσης της Κοινότητας.
2. Οι γενικοί στόχοι των μέτρων είναι οι ακόλουθοι:
  - α) να βελτιωθούν οι όροι υποδοχής των αιτούντων άσυλο και των ακουσίως μετακινηθέντων στα κράτη μέλη και να υποστηριχθούν διαδικασίες ασύλου αμερόληπτες, αποτελεσματικές και προσιτές στα πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας·
  - β) να διευκολυνθεί ο εκούσιος επαναπατρισμός των αιτούντων άσυλο, των ακουσίως μετακινηθέντων και των προσφύγων από τα κράτη μέλη προς τη χώρα καταγωγής τους, καθώς και η επανένταξή τους σε αυτήν.

*Άρθρο 2***Ορισμοί**

1. Κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο α) και του άρθρου 3, νοούνται ως:
  - α) «ακουσίως μετακινηθέντες», τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής σε κάποιο κράτος μέλος στο πλαίσιο προσωρινής προστασίας ή ανάλογων μορφών

προστασίας σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις και το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών καθώς και τα πρόσωπα τα οποία ζητούν άδεια παραμονής για τους ίδιους λόγους και που αναμένουν την έκδοση σχετικής απόφασης·

β) «αιτούντες άσυλο», τα πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό την προστασία κράτους μέλους αιτούμενα να τους χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης για το Νομικό καθεστώς των Προσφύγων, της 28ης Ιουλίου 1951, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, και των οποίων η αίτηση δεν έχει ακόμα αποτελέσει το αντικείμενο οριστικής απόφασης·

2. Κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β), και του άρθρου 4 νοούνται ως:

α) «πρόσφυγες», τα πρόσωπα στα οποία έχει αναγνωρισθεί το καθεστώς πρόσφυγα κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης για το Νομικό Καθεστώς των Προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967·

β) «ακουσίως μετακινηθέντες», τα πρόσωπα στα οποία χορηγήθηκε άδεια διαμονής στην επικράτεια κράτους μέλους στο πλαίσιο προσωρινής προστασίας ή ανάλογων μορφών προστασίας σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις και το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών·

γ) «αιτούντες άσυλο», τα πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό την προστασία κράτους μέλους ζητώντας να τους χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης για το Νομικό Καθεστώς των Προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων των οποίων οι αιτήσεις έχουν αποτελέσει το αντικείμενο οριστικής αρνητικής απόφασης αλλά δεν έχουν ακόμα εγκαταλείψει το έδαφος των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

Άρθρο 3

Υποδοχή

Τα μέτρα που προορίζονται να βελτιώσουν τις προϋποθέσεις υποδοχής των αιτούντων άσυλο και των ακουσίως μετακινηθέντων στα κράτη μέλη και να υποστηρίξουν διαδικασίες ασύλου αμερόληπτες, αποτελεσματικές και προσιτές για τα πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας καλύπτουν κυρίως του ακόλουθους τομείς:

- α) βελτίωση των υποδομών υποδοχής των κρατών μελών, που προορίζονται για αιτούντες άσυλο και για ακουσίως μετακινηθέντες·
- β) διευκόλυνση της αμεροληψίας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ασύλου, καθώς και της πρόσβασης σε αυτές τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής: νομικής βοήθειας και άλλων υπηρεσιών παροχής συμβουλών· υπηρεσιών διερμηνείας· πληροφοριών για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουν και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων άσυλο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας·

πρόσβασης σε ακριβείς και ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τη χώρα·

γ) εξασφάλιση στους αιτούντες άσυλο και στους ακουσίως μετακινηθέντες όρους διαβίωσης ανταποκρινόμενους στις ελάχιστες προδιαγραφές, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης, της ιατρικής περίθαλψης, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·

δ) ειδική βοήθεια για τις ευάλωτες κατηγορίες, όπως είναι οι μη συνοδευόμενοι ανήλικοι τα θύματα βασανιστηρίων ή θιασμών και τα πρόσωπα που χρήζουν ιδιαίτερης ιατρικής περίθαλψης·

ε) ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις υποχρεώσεις των κρατών μελών απέναντι στα πρόσωπα που ζητούν διεθνή προστασία, καθώς και για την πολιτική ασύλου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ευαισθητοποίησης του κοινού που συμπληρώνουν άλλα μέτρα χρηματοδοτούμενα βάσει της παρούσας κοινής δράσης·

Άρθρο 4

Ο εκούσιος επαναπατρισμός

1. Τα μέτρα που προορίζονται να διευκολύνουν τον εκούσιο επαναπατρισμό των αιτούντων άσυλο, των ακουσίως μετακινηθέντων και των προσφύγων που εγκαταλείπουν το έδαφος των κρατών μελών για να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, καθώς και την επανένταξή τους σε αυτήν, καλύπτουν κυρίως τους ακόλουθους τομείς:

α) συγκέντρωση και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με όλα τα θέματα του επαναπατρισμού, καθώς επίσης σχετικά με την οικονομική και διοικητική κατάσταση της χώρας καταγωγής, τις προοπτικές απασχόλησης, το δικαίωμα ιδιοκτησίας και άλλα νομικά θέματα·

β) υπηρεσίες παροχής συμβουλών στα άτομα που προτίθενται να επιστρέψουν εκούσια στη χώρα καταγωγής τους καθώς και στα άτομα που έχουν ήδη λάβει καταρχήν την απόφαση να επιστρέψουν·

γ) κατάρτιση και την εκπαίδευση, με σκοπό να δοθούν στους πρόσφυγες, στους ακουσίως μετακινηθέντες και στους αιτούντες άσυλο οι γνώσεις που θα τους είναι χρήσιμος μετά την επιστροφή τους στη χώρα καταγωγής·

2. Ως συστατικό μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου που προορίζεται να διευκολύνει τον εκούσιο επαναπατρισμό, και ιδιαίτερα όταν καλύπτουν έναν ή περισσότερους από τους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανωτέρω, μπορεί επίσης να τύχουν χρηματοδότησης τα ακόλουθα μέτρα:

α) έξοδα μεταφοράς συνδεδεμένα με τον επαναπατρισμό·

β) μέτρα ενίσχυσης για την επανένταξη στη χώρα καταγωγής ατόμων που επιστρέφουν από κάποιο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων μέτρων παρακολούθησης μετά την επιστροφή·

*Άρθρο 5***Κριτήρια χρηματοδότησης**

Τα προς χρηματοδότηση από τον κοινοτικό προϋπολογισμό σχέδια υποβάλλονται σε διαδικασία επιλογής που λαμβάνει κυρίως υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) το στόχο της δίκαιης κατανομής των ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών·
- β) τον καινοτόμο χαρακτήρα των σχεδίων και την δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα για να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών ή για να δοθεί η δυνατότητα στα άλλα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τα διδάγματα που προκύπτουν·
- γ) την εμπειρία, την πραγματογνωμοσύνη και την αξιοπιστία του αιτούντος οργανισμού και κάθε οργανισμού εταίρου·
- δ) τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των σχεδίων και άλλων μέτρων που χρηματοδοτούνται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό ή με βάση εθνικά προγράμματα· και
- ε) τη σχέση κόστους αποτελεσματικότητας και κόστους οφέλους των δαπανών, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των ατόμων που αποτελούν στόχο του σχεδίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ*Άρθρο 6***Δημοσιονομικός έλεγχος**

Οι αποφάσεις χρηματοδότησης και οι συμβάσεις που προκύπτουν σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς που εφαρμόζονται στον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προβλέπονται ειδικότερα παρακολούθηση και δημοσιονομικό έλεγχο εκ μέρους της Επιτροπής και ελέγχους πραγματοποιούμενους από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

*Άρθρο 7***Επίπεδο κοινοτικής χρηματοδότησης**

1. Η οικονομική ενίσχυση που εξασφαλίζεται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό δεν υπερβαίνει το 80 % του συνολικού κόστους του σχεδίου.
2. Κάθε είδος δαπανών που αποδίδονται άμεσα στην εφαρμογή σχεδίου και προκύπτουν κατά τη διάρκεια ειδικής περιόδου, η οποία καθορίζεται στη σύμβαση, θεωρούνται επιλέξιμες, υπό τον όρο προϋποθέσεων που θα θεσπιστούν από την Επιτροπή, αρκεί να τηρείται το ανώτατο όριο πιστώσεων που εγκρίνονται βάσει της ετήσιας διαδικασίας προϋπολογισμού.

*Άρθρο 8***Χρηματοδοτική διαχείριση**

1. Τα μέτρα που θεσπίζονται βάσει της κοινής δράσης και χρηματοδοτούνται από το γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων υπόκεινται στη διαχείριση της Επιτροπής, σύμφωνα με το δημοσιονομικό κανονισμό της 21ης Δεκεμβρίου 1997 που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽¹⁾.

2. Η Επιτροπή, όταν υποβάλλει της δημοσιονομικές της προτάσεις, λαμβάνει υπόψη τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής και κυρίως οικονομικής διαχείρισης και τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας που επιβάλλονται από το άρθρο 2 του δημοσιονομικού κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ*Άρθρο 9***Γενικές διατάξεις στον τομέα της διαχείρισης**

Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση των μέτρων κατ' εφαρμογή της κοινής δράσης και λαμβάνει τα απαραίτητα προς το σκοπό αυτό μέτρα.

Ιδιαίτερα, προκειμένου να εξασφαλίσει την αποτελεσματική και συγκεκριμένη εφαρμογή της κοινής δράσης, η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιήσει τεχνική βοήθεια η οποία μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τις πιστώσεις που διατίθενται στο πλαίσιο της παρούσας κοινής δράσης.

*Άρθρο 10***Υποβολή σχεδίων**

Τα σχέδια που αποτελούν το αντικείμενο αίτησης χρηματοδότησης υποβάλλονται στην Επιτροπή, η οποία τα εξετάζει μετά προσοχής εντός προθεσμίας την οποία καθορίζει.

*Άρθρο 11***Διαδικασία**

1. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999, οι αποφάσεις για την χρηματοδότηση των σχεδίων λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4.

Από την 1η Ιανουαρίου 2000, λαμβάνονται σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 5.

2. Στην περίπτωση που η χρηματοδότηση είναι κατώτερη των 200 000 EUR, η Επιτροπή ενημερώνει το Συμβούλιο

⁽¹⁾ ΕΕ L 356 της 31.12.1977, σ. 1.

για τον αριθμό των ληφθέντων αιτημάτων για χρηματοδότηση ειδικών σχεδίων, τις αρχές που εφαρμόστηκαν για την παροχή της σχετικής στήριξης και τα αποτελέσματα των σχεδίων αυτών.

3. Στην περίπτωση που η χρηματοδότηση είναι ίση ή ανώτερη των 200 000 EUR και κατώτερη του 1 εκατομμυρίου EUR, η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή που περιλαμβάνει ένα αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους και προεδρεύεται από έναν αντιπρόσωπο της Επιτροπής. Η Επιτροπή υποβάλλει στην επιτροπή κατάλογο των σχεδίων που της έχουν διαβιασθεί. Η Επιτροπή προσδιορίζει ποιά σχέδια επέλεξε και αιτιολογεί την επιλογή της. Η επιτροπή, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο Κ.4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης εκδίδει τη γνώμη της για τα διάφορα σχέδια εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία. Η γνώμη εγγράφεται στα πρακτικά· επιπλέον κάθε κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει να συμπεριληφθεί η γνώμη του στα πρακτικά. Η Επιτροπή λαμβάνει πλήρως υπόψη τη γνώμη που διατυπώθηκε από την επιτροπή και την ενημερώνει σχετικά με τον τρόπο που την αξιολόγησε.

4. Στην περίπτωση που η χρηματοδότηση είναι ίση ή ανώτερη του 1 εκατομμυρίου EUR, η Επιτροπή υποβάλλει στην επιτροπή που αναφέρεται στην παράγραφο 2, κατάλογο των σχεδίων που της έχουν διαβιασθεί. Η Επιτροπή προσδιορίζει ποιά σχέδια επέλεξε και αιτιολογεί την επιλογή της. Η επιτροπή, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο Κ.4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης εκδίδει τη γνώμη της για τα διάφορα σχέδια εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία. Αν δεν διατυπωθεί ευνοϊκή γνώμη εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η Επιτροπή είτε αποσύρει το/τα σχέδιο/α είτε το/τα υποβάλλει, στο Συμβούλιο, χωρίς να συνοδεύονται από γνώμη της επιτροπής. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο Κ.4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης εκδίδει την απόφασή του εντός προθεσμίας ενός μηνός.

5. Η Επιτροπή επικουρείται από μια επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η συμβουλευτική επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό, μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί, προβαίνει σε ψηφοφορία.

Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 12

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση των σχεδίων και την αξιολόγηση των μέτρων που χρηματοδοτούνται βάσει της παρούσας κοινής δράσης. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση μπορούν να χρηματοδοτούνται από τα κονδύλια που διατίθενται για τα μέτρα που υπάρχουν στην κοινή δράση.

2. Η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση σχετικά με τα αναληφθέντα μέτρα και την πραγματοποιηθείσα αξιολόγηση και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα κοινή δράση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της θέσπισής της.

Εφαρμόζεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Άρθρο 14

Δημοσίευση

Η παρούσα κοινή δράση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.